

Mr. sc. Nadina Grebović-Lendo

Univerzitet u Sarajevu / University of Sarajevo

Biblioteka Univerziteta u Sarajevu / University of Sarajevo Library

nadina.grebovic-lendo@ff.unsa.ba

Vahid Piralić

Univerzitet u Sarajevu / University of Sarajevo

Filozofski fakultet, Biblioteka / Faculty of Philosophy, Library

vahid.piralic@ff.unsa.ba

Fuada Muslić-Haseta, prof.

Univerzitet u Sarajevu / University of Sarajevo

Rektorat / Rectorate

fuada.muslic@unsa.ba

UDK 655.41:004(497.6 Sarajevo)

Stručni članak

ELEKTRONSKO IZDAVAŠTVO I OTVORENI PRISTUP NA UNIVERZITETU U SARAJEVU

ELECTRONIC PUBLISHING AND OPEN ACCESS AT THE UNIVERSITY OF SARAJEVO

Sažetak

U radu je predstavljen razvoj elektronskog izdavaštva na Univerzitetu u Sarajevu kroz dva projekta, razvoj portala za e-izdavaštvo Filozofskog fakulteta i implementacija Open Journal System-a za časopis 'Pregled' kojeg publikuje Univerzitet u Sarajevu. Portal elektronsko izdavaštvo Filozofskog fakulteta objedinjuje Open Journal System i Open Monograph Press kao tehnička rješenja. Preko portala u otvorenom pristupu dostupna su tri časopisa i više od šezdeset monografskih publikacija koje publikuje Filozofski fakultet. Kada je u pitanju časopis 'Pregled', u prethodnom periodu završena je prva faza, arhivirano je više od 1.000 članaka sa setom metapodataka. Cilj rada je predstaviti razvoj elektronskog izdavaštva na Univerzitetu u Sarajevu i pokazati na koji način bibliotekari mogu doprinijeti razvoju elektronskog izdavaštva i otvorenog pristupa. U radu će biti predstavljeni i planovi za naredni period koji uključuju i kreiranje Registra naučnih serijskih publikacija Univerziteta u Sarajevu.

Ključne riječi: elektronsko izdavaštvo, otvoreni pristup, univerzitetske biblioteke, visokoškolske biblioteke, elektronske knjige, elektronski časopisi

Summary

This paper presents the electronic publishing development at the University of Sarajevo through two projects, the development of the publishing portal of the Faculty of Philosophy and the implementation of the Open Journal System for the Social Issues Journal Pregled, published by the University of Sarajevo. As a technical solution, the electronic publishing portal of the Faculty of Philosophy combines Open Monograph Press and Open Journal System. Till now, three journals and more than sixty books published by the Faculty are available through this portal. In the previous period we completed the first phase of archiving the magazine Pregled with 1000 articles, accompanied by relevant metadata. This paper aims to present how librarians can contribute to the development of electronic publishing and open access. In the paper, we will also present plans for the next period that includes the creation of the Scientific Serial Publications Register of the University of Sarajevo.

Keywords: *electronic publishing, open access, university libraries, academic libraries, electronic books, electronic journals*

Uvod

Zadovoljavanje potreba korisnika univerzitetskih i visokoškolskih biblioteka u 21. stoljeću je izazov za svakog bibliotekara – informacijskog stručnjaka. S ciljem sticanja korisničkog zadovoljstva, bibliotekari su u stalnoj potrazi za prepoznavanjem korisničkih potreba. Savremeni autori poput Briana Methewsa, potrebe svrstavaju u sedam skupina: akademske potrebe, društvene potrebe, zabava i rekreacija, duhovne potrebe, lične potrebe, kretanja i odmor. (2009, 27-28) Kada su u pitanju korisničke skupine univerzitetskih i visokoškolskih biblioteka, kategorija koju definiramo kao nastavno osoblje uglavnom je fokusirana na akademske potrebe. Njihove akademske potrebe su razvojem novih tehnologija fokusirane na povećanje vidljivosti njihove naučne produkcije pa je i uključivanje bibliotekara u procese izdavačke produkcije, a naročito elektronskog izdavaštva postalo sastavni dio redovnih poslovnih aktivnosti. Dva ključna termina u kontekstu izdavaštva na univerzitetima jesu elektronsko i otvoreno izdavaštvo.

Elektronsko izdavaštvo podrazumijeva elektronsko izdavanje e-knjiga, e-časopisa i razvoj digitalnih biblioteka i kataloga. Također, uključuje i uređivanje knjiga, časopisa kroz e-platforme koje mogu zahtijevati od korisnika određenu naknadu za korištenje. Za razliku od elektronskog, otvoreno izdavaštvo (termin prvi put upotrijebio 2000. godine Matthew Arnison sa motom „izdavaštvo bez prepreka“) podrazumijeva besplatan i

otvoren online pristup naučnim informacijama. U početku se pokret otvorenog pristupa fokusirao na članke iz časopisa. Širi koncept otvorenog izdavaštva uključuje i druge rezultate istraživanja kao što su monografije, podaci i kodovi.

Danas se susrećemo s različitim poimanjima elektronskog i otvorenog izdavaštva, ali ono što je sigurno jeste da postavljanje digitalnih formata publikacija bez međunarodnih standardiziranih identifikatora na web stranicu nije e-izdavaštvo, niti otvoreno izdavaštvo.

Ključni problem u ovoj oblasti jeste nepoznavanje izdavačkih procedura u online okruženju. Zato se i postavlja pitanje zašto su biblioteke važne za elektronsko i otvoreno izdavaštvo. Važne su, jer biblioteke imaju organiziran pristup informacijama. Bibliotekari su se oduvijek bavili organizacijom informacija, ali i pomagali u njihovoj produkciji.

Portal E-izdavaštvo Filozofskog fakulteta

Pilot projekat portal E-izdavaštvo Filozofskog fakulteta inicirala je i implementirala Biblioteka Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.¹ Filozofski fakultet je za potrebe projekta obezbijedio hosting i poddomenu. Inicirano je razvijanje i implementacija otvorenog sistema za upravljanje časopisima tokom 2017. godine. Riječ je o PKP (Public Knowledge Project) univerzitetskoj inicijativi koja razvija besplatan softver otvorenog koda i provodi istraživanja za poboljšanje kvaliteta i dosega naučnog izdavaštva poznat pod nazivom Open Journal System (OJS).

„OJS podržava univerzitetske biblioteke prevashodno na ova tri načina: razvoj i administracija servera i softvera, podrška i obuka korisnika te općem obrazovanju i podizanju svijesti. Interdisciplinarni tim provodi ovaj posao, a za svaku oblast je zadužena stručna osoba. Dužnosti OJS-a za svakog člana tima čine mali dio kompletnog procesa. Zahtjevi za ovu uslugu osciliraju i teško ih je predvidjeti, ali kako raste broj časopisa, tako raste i broj zahtjeva za podršku.“ (Craft, 2016)

---

¹ Projektni tim: mr. sc. Nadina Grebović-Lendo, dipl. komparativista i dipl. bibliotekar Vahid Piralić i dipl.el.ing. Armen Bukvić. Tim je radio na implementaciji Open Journal Systema (OJS) i Open Monograph Press-a (OMP) što je na kraju rezultiralo i portalom za e-izdavaštvo: <https://ff.unsa.ba/subds/LibStart/ePub.php>. Važno je istaknuti da je Filozofski fakultet prije uspostavljanja portala e-izdavaštvo razvijao e-izdavaštvo kao oblik izdavaštva koje je bilo prezentirano putem web stranice.

OJS platforma osigurava transparentno poslovanje izdavačke djelatnosti, garantira sigurnost recenzije, omogućava bolju vidljivost časopisa i nudi brojne mogućnosti koje do sada nismo imali:

- OJS omogućava automatsku obradu članaka, od autorske prijave do recenziranja, uređivanja, objavljivanja i arhiviranja,
- autori prijavljuju radove putem sistema, a urednici mogu efikasno upravljati čitavim postupkom recenzije i uređivanja,
- OJS pruža mogućnost upravljanja postupkom recenzije, uključujući mogućnost dodavanja recenzenata, slanja i primanja recenzija, te praćenje statusa recenziranja,
- urednici mogu obavljati zadatke kao što su odabir recenzenata, donošenje odluka o prihvatanju ili odbijanju radova i komunikacija s autorima,
- OJS omogućava izdavačima da objavljuju članke u elektronskom formatu,
- radovi su dostupni korisnicima putem veb stranice časopisa, gdje se mogu pretraživati, pregledavati i preuzimati,
- OJS omogućava registraciju korisnika i upravljanje njihovim pristupom,
- autori mogu pratiti status radova, a čitatelji se mogu pretplatiti na časopise ili primati obavijesti o novim izdanjima,
- OJS pruža mogućnosti za dodavanje metapodataka člancima kako bi bili pretraživi i indeksirani u relevantnim bazama podataka i servisima. (PKP, 2023)

Rad na platformi podrazumijevao je sticanje različitih vještina i kompetencija kako bismo koncem 2021. godine dobili stabilnu verziju OJS-a na koju smo pohranili tri časopisa koja publikuje Filozofski fakultet. Na platformi su dostupna elektronska izdanja časopisa „Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu“, „Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu: Historija, Historija umjetnosti i Arheologija“ te „Sophos: časopis mladih istraživača“.

Arhivirano je blizu 600 članaka s kompletnim setom metapodataka koji uključuju: naslov, sažetak, ključne riječi, afilijacija, DOI, CC licenca...² Navođenje afilijacija autora je bilo važno tokom procesa obrade članaka, jer afilijacija omogućava jasno prepoznavanje autora rada i institucije s kojom je autor povezan. Podatak o afilijaciji autora je važan za statistike o naučnoj produkciji univerziteta, ali isto tako važan je i za krajnjeg korisnika jer doprinosi dodatnoj kvaliteti rada ukoliko je povezana sa respektabilnom institucijom. Za autore je najvažnija dosljednost u navođenju afilijacije, a za korisnike može biti dodatno objašnjenje konteksta istraživanja.

O pojedinim semantičkim i sintaksičkim obilježjima finalne rečenice u francuskom jeziku / On Individual Semantic and Syntactic Features of the Final Clause in French

Lejla Tekešinović

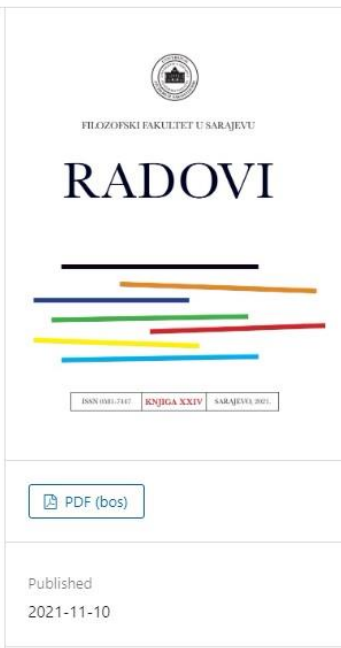
University of Sarajevo, Faculty of Philosophy / Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet

DOI: <https://doi.org/10.46352/23036990.2021.69>

Keywords: final clause, causal clause, clause of effect, implicit cause, verbs of desire, object clause

Abstract

The final clause is often related to the causal clause and the clause of effect. For that reason, the author of the present paper points to individual features of that relation, placing an emphasis on the presence of the causal meaning and the way it is manifested in the context of the complex clause featuring the final clause as subordinate. In the case it is explicitly expressed in the form of the subordinate causal clause, that the meaning, which is actually implied in the given context, triggers a transformation of the final clause into a structure, i.e. the object clause, in which the meaning featuring 'aim' and 'intention' is also present.

PHILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

RADIVI

ISSN 1081-7147 SCOPUS XXXIV SARAJEVO, BOS.

PDF (bos)

Published
2021-11-10

Prikaz članka na OJS platformi

² Časopisi su dostupni na linku:
<https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovi/index> i
https://sophos.ff.unsa.ba/index.php/e_sophos/index.

Uz članak vezani su i plugin-i za povezivanje sličnih članaka, citiranje, broj download-a i sl.

Instalacijom plugin-a omogućeno je i indeksiranje članaka u Google Scholaru, Dimensionsu i drugim tražilicama naučne literature i sistemima.

Kompletan izdavački proces na OJS platformi odvija se za časopis „Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu“ (prijava, recenzija, objavljivanje...) dok se za druge časopise trenutno koristi samo segment arhiviranja članaka.

Nakon što je završena implementacija OJS sistema, instaliran je i Open Monograph Press na kojem je dostupno više od 60 monografskih publikacija, također sa setom metapodataka. Isto, i Open Monograph Press je dio PKP inicijative i namijenjen je za upravljanje monografskih publikacijama. OMP ima slične funkcionalnosti kao OJS, ali je prilagođen specifičnim potrebama monografija.

E-knjige Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
UNSA Faculty of Philosophy E-books

Katalog / Catalog   O nama / About   Search

New Releases

<p>God. 7, br. 7 Zbornik radova Odsjeka za psihologiju Amela Dautbegović, Mirna Marković, Sibela Zvizdić 2023</p>	<p>Od individualne do institucionalne odgovornosti: unapređenje kvalitete mentalnog zdravlja studenata i iskustva studiranja Amela Dautbegović, Mirna Marković, Emina Dedić Bukvić, Mirzeta Brkić, Ahmed Čolić, Aid Smajić 2023</p>
<p>Književnost i saznanje: Gnostički mit u djelu Hermanna Brocha Naser Sečerović 2023</p>	<p>Strukture sa veznikim izrazom come si / kao da Lejla Tekešinović 2022</p>
<p>Godina 4, broj 4 Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju Emina Dedić Bukvić, urednica 2023</p>	<p>Fourth International Conference on English Language, Literature, Teaching and Translation Studies (4th CELLTS): Re-Examining Gender Concepts and Identities in Discourse(s) and Practice(s) Across</p>

Browse

- New Releases
- Categories
  - Monografije
  - Zbornici radova
  - Priručnici i smjernice
  - Knjige sažetaka
  - Prijevodni
- Series
  - Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju
  - Sarajevski dani psihologije: zbornici radova

Prikaz OPM

Open Journal sistem i Open Monograph Press objedinjene su na jednu ulaznu tačku za korisnika pod nazivom E-izdavaštvo Filozofskog fakulteta.³

Nakon ovog pilot projekta i nakon što je projektni tim stekao određene vještine i kompetencije, Biblioteka Univerziteta u Sarajevu inicirala je i prelazak časopisa „Pregled“ kojeg publikuje Univerzitet u Sarajevu na OJS gdje je uspješno indeksirano više od 1.000 članka.⁴

Univerzitetski „Pregled“ na OJS platformi

„Pregled: časopis za društvena pitanja“ počeo je izlaziti 1910. godine i poslije „Glasnika Zemaljskog muzeja“ drugi je najstariji časopis u Bosni i Hercegovini. Ujedno, jedan je od najstarijih časopisa za društvenu kritiku i teoriju na prostoru bivše Jugoslavije. „Pregled“ nije izlazio tokom dva svjetska rata, ali je obnovljen već u maju 1946. godine, godinu dana poslije oslobođenja. Drugu pauzu imao je tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu 1992–1995. godine. Univerzitet u Sarajevu 2003. godine nastavio je objavljivati „Pregled“ u štampanoj i elektronskoj formi.

U procesu integracije Univerziteta u Sarajevu, izdavačka djelatnost ima veoma značajnu ulogu, a posebno elektronsko izdavaštvo. Redakcija „Pregleda“ u saradnji s Bibliotekom Univerziteta u Sarajevu započela je i realizirala projekt uspostavljanja OJS platforme i arhiviranja godišta ovog časopisa koji su objavljeni od 2003. do 2022. godine.

Kako bi se realizirao projekt uspostavljanja OJS platforme, realizirane su brojne aktivnosti:

- arhivirano je dvadeset godišta sa preko hiljadu članaka sa setom metapodataka svih objavljenih članaka od 2003. godine do 2021. godine,
- uspostavljena je informacijska arhitektura sa potrebnim dokumentima, obrascima, uputama, preporukama koji su u skladu sa bibliotečkim i izdavačkim standardima
- prateća dokumentacija prevedena je na engleski jezik,

---

³ Pristupna tačka: <https://ff.unsa.ba/subds/LibStart/ePub.php>

⁴ Projektom timu pridružili su se predstavnici Službe za izdavačku djelatnost Rektorata Univerziteta u Sarajevu i podorganizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu, UTIC (Univerzitetski teleinformatički centar).

- redefinirani su dokumenti za upravljanje izdavačkim procesima među kojima su: Code of ethics, Focus and scope, Peer review, Plagiarism policy, Information for authors, Information for librarians, Information for readers, Open access policy i sl.,
- uspostavljena je procedura dodjeljivanja DOI identifikatora,
- unesene su afilijacije za sve autore.

The screenshot displays the website for PREGLED, a journal for social issues. The header includes the journal's name, logo, and navigation links (Current, Archives, Announcements, About, Submissions, Search). The main content area shows the 'Archives' section with two issue covers: 'Pregled Vol. 63 No. 3 (2022)' and 'Pregled Vol. 63 No. 2 (2022)'. The sidebar on the right contains 'Information' links for Readers, Authors, and Librarians, a 'Make a Submission' button, 'Open Journal Systems', and a 'Keywords' cloud with terms like 'religija', 'demokracija', 'pravosuđe', 'mediji', 'pravo', and 'terorizam'.

„Pregled“ na OJS platformi

Postavljanjem časopisa „Pregled“ na OJS platformu ostvarena je bolja vidljivost časopisa i otvorene nove mogućnosti za indeksiranje u različitim bazama podataka. Ova platforma pomaže pohranjivanje sadržaja u svakoj fazi procesa referentnog objavljivanja - od slanja radova, preko recenzije, do online izdavanja i indeksiranja u naučnim bazama. Urednik i članovi Redakcije svojom prijavom na OJS, na jednom mjestu mogu pregledati prijavljene radove i ustanoviti da li odgovaraju programskoj koncepciji časopisa. Ukoliko zadovoljavaju kriterije, mogu ih poslati na recenziranje, vratiti autorima na korekciju, poslati radove na lekturu, unijeti vizuelni sadržaj i slično.

Registar naučnih serijskih publikacija Univerziteta u Sarajevu

S ciljem povećanja vidljivosti Univerziteta u Sarajevu tokom 2022. godine, Biblioteka Univerziteta u Sarajevu pokrenula je inicijativu za uspostavljanje Registra serijskih publikacija u otvorenom pristupu koje publikuju članice, pridružene članice i nastavno-naučne baze Univerziteta u Sarajevu⁵ sa osnovnim kriterijima za uključivanjem u registar:

- publikacija je postavljena na OJS,
- publikacija je opremljena osnovnim setom bibliografskih podataka za identifikaciju,
- (naslov, numeracija, ISSN, izdavač, adresa uredništva, periodičnost izlaženja, impresum, upute autorima i sadržaj).

Također, ostavljena je mogućnost da se u registar uključe i serijske publikacije koje nisu postavljene na OJS.

Učešće biblioteka u procesima kreiranja registara je važno jer: „Univerzitetske i visokoškolske biblioteke podržavaju izdavaštvo otvorenog pristupa i doprinose njegovom razvoju i napretku. Misija biblioteke je povezivanje ljudi i informacija, a ciljevi otvorenog pristupa pomažu bibliotekarima da korisnicima brže odgovaraju na informacijske upite.” (Registar serijskih publikacije u otvorenom pristupu, 2023)

Cilj Registra serijskih publikacija na nivou Univerziteta u Sarajevu jeste da omogući korisnicima pristup s jednog mjesta svim serijskim publikacijama u otvorenom pristupu. Time se olakšava pretraživanje i uvid u naučnu produkciju na nivou Univerziteta čime se povećava vidljivost naučne produkcije na Univerzitetu u Sarajevu, proširuje naučni kvalitet istraživanja i poboljšava pristup rezultatima istraživanja. Svaka publikacije opisana je setom metapodataka: naslov publikacije, naslov publikacije na engleskom jeziku, ISSN i izdavač. Za svaku publikaciju dostupan je link za pristupanje publikaciji, podaci o publikaciji vidljivi u COBISS sistemu kao i informacije o indeksiranju pojedinačne publikacije.

Serijske publikacije je moguće pregledavati po naučnim područjima i to: društvene nauke, humanističke nauke, medicinske nauke, prirodno-matematičke i biotehničke nauke te umjetnost. Mogući su i drugi načini pregledanja publikacije.⁶

---

⁵ Registru se pristupa putem linka: <https://ecasopisi.unsa.ba/>

⁶ Npr: <https://ecasopisi.unsa.ba/e-casopisi/>

Registar omogućava i pregled indeksiranih izdavača, gdje se klikom na određenu bazu podataka može vidjeti koji izdavači su indeksirani u odabranoj bazi. Trenutno je u registru vidljivo 28 publikacija.

HOME KONTAKT NAUČNA PODRUČJA REGISTAR

Registar serijskih publikacija u otvorenom pristupu
Serijske publikacije članica, pridruženih članica i nastavno-naučne baze Univerziteta u Sarajevu

O NAMA REGISTAR NAUČNA PODRUČJA KONTAKT

O nama

Biblioteka Univerziteta u Sarajevu pokrenula je inicijativu za uspostavljanje Registra serijskih publikacija u otvorenom pristupu koje publikuju članice, pridružene članice i nastavno-naučne baze Univerziteta u Sarajevu, a s ciljem promocije otvorenog pristupa nauci.

Univerzitetske i visokoškolske biblioteke podržavaju izdavaštvo otvorenog pristupa i doprinose njegovom razvoju i napretku. Misija biblioteke je povezivanje ljudi i informacija, a ciljevi otvorenog pristupa pomažu bibliotekarima da korisnicima brže odgovaraju na informacijske upite.

Na ovoj web-stranici je Registar serijskih publikacija u otvorenom pristupu koje publikuju članice, pridružene članice i nastavno-naučne baze Univerziteta u Sarajevu. Cilj nam je objediniti elektronsku izdavačku djelatnost Univerziteta u Sarajevu na jednom mrežnom mjestu.

Sadržaji dostupni u ovom Registru poštuju politiku otvorenog pristupa i promoviraju nekomercijalni pristup naučnoj produkciji Univerziteta u Sarajevu.

Search

Naučna područja

- Društvene nauke
- Humanističke nauke
- Medicinske nauke
- Prirodno-matematičke i biotehničke nauke
- Umjetnost

Homepage Registra serijskih publikacija u otvorenom pristupu

Zaključak

Učešće bibliotekara u procesu kreiranja dostupnosti otvorenih naučnih sadržaja na Univerzitetu u Sarajevu je važno iz više razloga. Jedan od razloga jeste i činjenica da su bibliotekari često zagovornici otvorenog pristupa i da promoviraju besplatan i neograničen pristup naučnim radovima i drugim izvorima informacija. Takvo zagovaranje doprinijet će smanjenju finansijskih prepreka pristupa istraživanjima.

Elektronsko izdavaštvo i otvoreni pristup omogućava dostupnost informacija širem krugu korisnika bez obzira na geografsku lokaciju. Kompetencije bibliotekara u različitim sistemima za organiziranje znanja imaju ključnu ulogu u osiguravanju dostupnosti elektronskih izvora korisnicima putem različitih sistema i platformi. Ovdje treba napomenuti i stručnost u upravljanju metapodacima, identifikaciji trajnih identifikatora i osiguravanju dugoročne pristupačnosti digitalnim sadržajima. Također, bibliotekari mogu raditi na podizanju svijesti o elektronskim izvorima kroz obučavanje korisnika.

Ocjenjivanje kvalitete informacije i izvora može biti poprilično izazovno za istraživača. Učešće bibliotekara u elektronskom izdavaštvu pomaže u osiguravanju da se objavljuju visokokvalitetni, provjereni i pouzdani sadržaji. S tim da uvijek treba imati na umu da bibliotekari ne mogu procijeniti sadržajnu kvalitetu radova te da je taj posao na recenzentima, ali mogu pomoći u identifikaciji i promoviranju pouzdanih alata i platformi.

Vještine i kompetencije bibliotekara uključenih u procese elektronskog izdavaštva i otvorenog pristupa trebaju biti koncipirane u nekoliko cjelina:

- Poznavanje tehnologije: razumijevanje različitih sistema za upravljanje digitalnim sadržajima, razumijevanje procesa pretraživanja baza podataka i razumijevanje procesa indeksiranja naučnih sadržaja
- Poznavanje zakonske legislative: poznavanje zakona i standarda iz oblasti elektronskog izdavaštva i otvorenog pristupa
- Poznavanje obrade građe u elektronskom obliku: poznavanje standarda za obradu građe u digitalnom obliku s posebnim akcentom na Dublin core shemu.
- Komunikacijske vještine: bibliotekari trebaju znati komunicirati sa autorima i izdavačima na temu elektronskog izdavaštva i otvorenog pristupa što podrazumijeva i organizaciju edukacija

Ovdje je važno napomenuti da timovi za razvoj elektronskog izdavaštva i otvorenog pristupa trebaju uključivati stručnjake različitih profila među kojima su: bibliotekari, IT stručnjaci, pravnici sa znanjem o autorskim pravima te stručnjaci za marketing. Ovakvi projekti mogu se realizirati isključivo sinergijom stručnjaka različitih profila.

Biblioteka Univerziteta u Sarajevu kao biblioteka u čijoj misiji i viziji kao ključni pojam stoji i upravljanje zbirnama ima za cilj u narednom periodu raditi na razvoju platformi koje će na jednom mrežnom mjestu objediniti naučnu produkciju Univerziteta u Sarajevu. Da bi realizirala pomenuti cilj bit će potrebno uložiti napore u organizaciju edukacija na temu izdavaštva i indeksiranja naučnih sadržaja, ali i osmisliti strategiju razvoja prikaza naučne produkcije Univerziteta u Sarajevu.

Literatura

1. Craft, A. R. (2016). Libraries and Open Journal Systems: Hosting and facilitating the creation of Open Access scholarship. Dostupno na: <https://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2016/01/27/libraries-and-open-journalsystems-facilitating-the-creation-of-open-access-scholarship/> (Pristupljeno: 22. 3. 2022)
2. Mathews, B. (2009). Marketing Today's Academic Library: A Bold New Approach To Communicating With Students, Chicago: ALA Editions, eBook Academic Collection (EBSCOhost), EBSCOhost, viewed 12 March 2018.
3. PKP, Public Knowledge Project. (2023). Dostupno na: <https://pkp.sfu.ca/software/ojs/> (Pristupljeno: 14. 5. 2023)
4. Registar serijskih publikacija u otvorenom pristupu (2023). Dostupno na: <https://ecasopisi.unsa.ba/> (Pristupljeno: 26. 5. 2023)